

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés kódja	Pszichológia – magyar nyelven/ Pszichológia L40802008010

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Iskolai- és karriertanácsadás						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Kotta Ibolya adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Kotta Ibolya adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					72 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					26
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	72				
3.8 A félév össz-óraszámja	128				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem, audio-video felszerelés
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szeminárium terem, audio-video felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A pszichológia szakterületére vonatkozó fogalmakkal való műveletek végzése</p> <p>C3. A pszichológia tárgyköréhez tartozó problémahelyzetek és ezek lehetséges megoldásainak kritikai kiértékelése</p> <p>C4. Az egyén, a csoport és a szervezet pszichológiai felmérése</p> <p>C5. Pszichológiai beavatkozások megtervezése és kivitelezése</p> <p>C6. Kapcsolatépítés és interperszonális kommunikáció a pszichológiában</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés</p> <p>Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban</p> <p>A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tudományterület és az adott szakirány alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése és helyes alkalmazása 2. Az adott szakirányhoz tartozó fogalmak, helyzetek, folyamatok magyarázata és értelmezése az alapismeretek felhasználásával 3. Különböző, az adott szakirányra jellemző problémahelyzetek megoldására kidolgozott elvek és alapvető módszerek alkalmazása 4. Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző fogalmak, folyamatok, programok, módszerek és elméletek minőségének, érdemeinek és korlátainak értékelésére 5. Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek alapján
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.1.1. A sajátosan a pszichológia tárgykörébe illetve általánosabban a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata</p> <p>C.1.2. Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által</p> <p>C.3.1. Az információk minőségének értékelése és az alkalmazott fogalmaknak hierarchizálása a tudományterület, a meghatározás illetve a kontextus igényeinek megfelelően</p> <p>C.3.2. A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a tudományterületre jellemző alapismeretek révén, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések által</p> <p>C.3.3. Problémahelyzetek megoldása, a megoldási alternatívák alapos elemzése révén</p> <p>C.3.4. Érvelés, az érvek validitásának felbecslése</p> <p>C.3.5. Problémaközpontú, koherens és valós alapokra támaszkodó szakmai projektek kidolgozása (álproblémák felismerése)</p> <p>C.4.1. A pszichológiai (egyéni-, csoportos- és szervezeti szintű) értékelés specifikus fogalmainak, módszereinek és eszközeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p> <p>C.4.2. Sajátos pszichológiai vizsgálatok és beavatkozások eredményeinek értelmezése</p> <p>C.4.3. Pszichodiagnosztikai stratégia kidolgozása a megfelelő, etalonált és</p>

	<p>validált mérési és beavatkozási módszerek és eszközök azonosításával, a pszichológiai mérés céljától és a célcsoporttól függően</p> <p>C.4.5. Az egyén, a csoport, a szervezet szempontjából releváns diagnózis kidolgozása minőségi és mennyiségi módszerekkel</p> <p>C.5.1. A pszichológiai beavatkozás, a tanácsadás és pszichoterápia alapvető elméleteinek és modelljeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p> <p>C.5.2. Konkrét pszichológiai helyzetek értelmezése (egyéni/csoportos/szervezeti szinten)</p> <p>C.5.3. Beavatkozási stratégia/stratégiák kidolgozása a célcsoport problémáinak megoldása érdekében</p> <p>C.5.4. A beavatkozási terv minőségének kiértékelése</p> <p>C.5.5. A kliens sajátos igényeihez alkalmazkodó beavatkozási terv kivitelezése az egyén/csoport/szervezet szintjén, valamint a beavatkozás folyamatos nyomonkövetése és hatásának felmérése</p> <p>C.6.2. A kommunikációnak, a különféle kommunikációs módozatoknak a szakmai tevékenységben játszott szerepének felismerése</p> <p>C.6.3. A hatékony kommunikáció elveinek alkalmazása a pszichológiai beavatkozásban a hatékony szakember-kliens kapcsolat kiépítése érdekében</p> <p>C.6.4. Az egyén/célcsoport által adott visszajelzés értelmezése és annak meghatározása, hogy a klienssel való kommunikáció mennyire volt hatékony</p> <p>C.6.5. A kliens pszichológiai jellemzőihez és igényeihez igazított kommunikációs kapcsolat kiépítése</p>
--	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A tanácsadás fogalma. A tanácsadás formáinak rendszerező modellje.	Bemutató, problematizálás	
2. A tanácsadás elméleti megközelítései	Bemutató	
3. A pályaválasztási tanácsadás és a karrier-tanácsadás fogalma. Életpálya tanácsadás	Bemutató	
4. Az életpálya tanácsadás céljai, lépései, beavatkozási területei és módszerei	Bemutató, problematizálás	
5. Pályaválasztási elméletek	Bemutató, problematizálás	
6. Az iskolai tanácsadás fogalma és célkitűzései. Az iskolai tanácsadás beavatkozási szintjei.	Bemutató, problematizálás	
7. A tanácsadás folyamatának megtervezése	Bemutató, problematizálás	
8. A konzultációs kapcsolat kiépítése. A tanácsadó kompetenciái. Az első interjú formái	Bemutató, problematizálás	
9. Az iskolai tanácsadás viselkedés lélektani és humanisztikus megközelítése	Bemutató	
10. Konzultációs módszerek és technikák.	Bemutató, problematizálás	
11. A megoldásközpontú megközelítés az iskolai	Bemutató, problematizálás	

tanácsadásban		
12. Az ellenállás jelenségköre a tanácsadásban	Bemutató, problematizálás	
<p>Kötelező könyvészet</p> <p>Borbély-Pecze T. B. (2010). Életút-támogató pályaorientáció, ELTE PPK, PhD értekezés, kézirat. http://www.borbelytiborbors.extra.hu/CV/BPTBors_PhD_2.pdf, 8-11, 100-121</p> <p>Borbély-Pecze T. B., Gyöngyösi K. & Juhász Á. (2013). Az életút-támogató pályaorientáció a köznevelésben. Új Pedagógiai Szemle, 5-6., 32-29.</p> <p>Frisch, M. B. (2006). <i>Quality of Life Therapy: Applying a life satisfaction approach to positive psychology and cognitive therapy</i>. New York, NY, US: John Wiley & Sons Ltd., 3 fejezet, 18-36.</p> <p>Fonyó I. & Pajor A. (2000) (szerk). <i>Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből</i>. ELTE, Budapest</p> <p>Nyitrai E (2011). A tanácsadás alapjai. In: Császár-Nagy N., Demetrovics Zs. & Vargha A. (Eds.) A klinikai pszichológia horizontja. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 271-284.</p> <p>Petzold, H. & Ramin, G. (2002). <i>Gyermekepszichoterápia</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 133-161, 212-225.</p> <p>Ritoók M (2011) Tanácsadás az iskolában. In: Császár-Nagy N., Demetrovics Zs. & Vargha A. (Eds.) A klinikai pszichológia horizontja. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 285-300.</p> <p>Ritoók M. (2009) Új tendenciák a pszichológiai tanácsadás fejlődésében. In: Kulcsár É. (szerk). Tanácsadás és terápia. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 221-254.</p> <p>Ryan, R. M. & Deci, E. L. (2001). On happiness and human potentials: A Review of Research on Hedonic and Eudaimonic Well-Being. <i>Annual Review of Psychology</i>, 52, 141-166.</p> <p>Ajánlott könyvészet</p> <p>Bagdy E. (2009). Pszichoterápia, tanácsadás, szupervízió, coaching: azonosságok és különbségek. In: Kulcsár É. (szerk). Tanácsadás és terápia. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 221-254.</p> <p>Geldard, K., & Geldard, D. (1997). <i>Counselling children. A practical introduction</i>. Sage Publications.</p> <p>Komlósi P. & Buda B. (2009). Családi tanácsadás és családterápia. In: Kulcsár É. (szerk). Tanácsadás és terápia. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 165-194.</p> <p>Lane, D., & Miller, A. (1992). <i>Child and adolescent therapy: a handbook</i>. Open University Press, 120-137, 138-156.</p> <p>Muro, A.E. (1994). <i>Guidance and counselling in the elementary and middle schools</i></p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Tanácsadás vs terápia. Kompetenciahatárok. Szupervízió vs coaching	Kérdezés, ötletbörze, csoportmunka, demonstráció	
2. Az elmélet funkciói, eklektikusság. A tanácsadás elméleti megközelítéseinek erősségei és korlátai.	Megvitatás, videó-elemzés	
3. Pályaválasztás. Pályaorientáció. Pályaválasztási érettség. Iskolai és szakmai irányítás, karriertervezés. Életpálya tanácsadás különböző életkorokban	Kérdezés, ötletbörze, csoportmunka	
4. A pályaválasztást befolyásoló tényezők. A pályához kapcsolódó alapképességek. Pálya- és önismeret fejlesztése. Informálás, karrierbörze, egyéni és csoportos tanácsadás.	Ötletbörze, csoportmunka, önismereti munka	
5. Életpálya tanácsadás pozitív pszichológiai megközelítésben: személyes jóllét fogalma, erősségek, célok, életminőség	Csoportmunka, megvitatás, önismereti gyakorlatok	

6. Az iskolai, nevelési és pszichológiai tanácsadás megkülönböztetése . A prevenciós foglalkozások terve. A fejlődési tanácsadás és a krízisintervenció helye az iskolapszichológus munkájában	Demonstráció, megvitatás	
7. A tanácsadás folyamatának megtervezése. Konceptualizálás. Szerződés-kötés.	Csoportmunka, megvitatás	
8. A tanácsadó és tanácskérő viszonya. A tanácsadói kompetenciák fejlesztése. A hatékony első interjú	Esetelemzés, megvitatás, csoportmunka	
9. A tanácsadás viselkedés lélektani és humanisztikus megközelítéseinek alkalmazhatósága az iskolapszichológusi tevékenységben.	Demonstráció, megvitatás, gyakoroltatás	
10. A különböző konzultációs technikák helye a konzultáció folyamatában. Kérdezőtechnika	Csoportmunka, esetelemzés	
11. Megoldásközpontú tanácsadás az iskolapszichológusi gyakorlatban	Video elemzés, gyakoroltatás	
12. A tanácsadás hatékonyságának, a kliens elégedettségének értékelése. Az ellenállás kezelése	Csoportmunka, ötletbörze	

Kötelező könyvészet

Fazakas Ida (2002). *Pályaorientáció. Módszertani kézikönyv csoportos foglalkozásokhoz*. Albin Alapítvány, Nagyvárad

Sommers-Flanagan, J. & Sommers-Flanagan, R. (2013). *Clinical Interviewing*, 341-369 (12 fejezet: Interviewing young clients)

Niemiec, R. M. (2013). VIA character strengths: Research and practice (The first 10 years). In H. H. Knoop & A. Delle Fave (Eds.), *Well-being and cultures: Perspectives on positive psychology* (pp. 11-30). New York: Springer.

Ajánlott könyvészet

Jigau, M. (2007) (Ed) *Carrier Counselling. Compendium of Methods and Techniques*. Afir

Lukas, S. (1993). *Where to start and what to ask*. W.W.Norton & Company, New York, 58-77.

Proctor, C., Tsukavama, E., Wood, A. M., Maltby, J., Eades, J. F. & Linley, P. A. (2018). Strengths Gym: The impact of a character strengths-based intervention on the life satisfaction and well-being of adolescents. *The Journal of Positive Psychology*, 6, 377–388.

Seligman, M. E. P., Ernst, R. M., Gillham, J., Reivich, K., & Linkins, M. (2009). Positive education: Positive psychology and classroom interventions. *Oxford Review of Education*.
<https://doi.org/10.1080/03054980902934563>

Tringer L. (2007). *A gyógyító beszélgetés*. Budapest, Medicina Kiadó

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai

Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően

A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)

A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Írásbeli vizsga	70%

10.5 Szeminárium / Labor	Záró felmérés	Pályaválasztás – interjú és beavatkozási terv	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<p>A félév végi sikeres írásbeli vizsga (záró felmérés, 70%) előfeltétele a végső jegy kiszámításának, a szemináriumi tevékenységek beszámítása érdekében a hallgatónak az írásbeli vizsgán min. 5-ös átmenő jegyet kell elérnie.</p> <p>Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni). A távoktatásos hallgatók kontaktórákon való részvétele kötelező, ez a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.</p> <p>A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.</p> <p>A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.</p> <p>Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.</p>			

Kitöltés dátuma

2018.04.02.

Előadás felelőse

Dr Kotta Ibolya adjunktus

Szeminárium felelőse

Dr Kotta Ibolya adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018.04.09.

Intézetigazgató

Dr. Batiz Enikő adjunktus